

Minister Klimatu i Środowiska

DGO-SGO.050.24.2024.KD
3366819.13339086.10768486
Warszawa, 25-09-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do interpelacji Posła Krzysztofa Gadowskiego w sprawie wsparcia samorządów w usuwaniu szkodliwych składowisk odpadów, K10INT4537, uprzejmie informuje.

Zgodnie z ustawową definicją zawartą w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach¹ „składowiskiem odpadów” jest obiekt budowlany przeznaczony do składowania odpadów. Składowanie odpadów jest formą unieszkodliwiania odpadów, które z kolei zdefiniowano jako procesy przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia odpadów do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub dla środowiska. Dlatego też składowisk odpadów nie należy mylić z miejscami zbierania odpadów, czy też magazynowania odpadów w ramach działalności polegającej na przetwarzaniu odpadów, jak również z zidentyfikowanymi miejscami magazynowania lub porzucania odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych. W związku z tym składowisko odpadów nie jest każdym miejscem, gdzie zlokalizowane są odpady, a określanie miejsc nielegalnego nagromadzenia odpadów jako „nielegalne składowiska” jest nieprawidłowe i mylące. W interpelacji mamy do czynienia „miejscami nielegalnego nagromadzenia odpadów” czy też „miejscami nielegalnego zdeponowania odpadów”, których nie należy utożsamiać ze „składowiskami odpadów”.

Warto wskazać, że resort klimatu i środowiska zdaje sobie sprawę jak trudnym i nierzadko budzącym obawy lokalnych społeczności jest problem nielegalnie nagromadzonych odpadów, zwłaszcza niebezpiecznych. Jak również z jakimi problemami borykają się jednostki samorządu terytorialnego w związku z nagromadzonymi odpadami. Dlatego też problem nielegalnie zdeponowanych odpadów jest jednym z priorytetów obecnego Rządu.

Warto tu również wspomnieć, że poza trybem usuwania odpadów na podstawie art. 26 ustawy o odpadach w przypadku, gdy odpady powodują zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub środowiska, co powoduje konieczność niezwłocznego ich usunięcia, właściwy organ administracji podejmuje działania polegające na usunięciu odpadów i gospodarowaniu nimi na podstawie art. 26a. W sytuacji usuwania odpadów w trybie interwencyjnym na podstawie ww. artykułu, w celu wsparcia organów administracji zobowiązanych ustawowo do działań w tym zakresie, został uruchomiony program dofinansowania na poziomie centralnym przedsięwzięć polegających na usuwaniu porzuconych odpadów w ramach

¹ Dz.U. z 2023 r. poz. 1587, ze zm.

utworzonego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) programu priorytetowego „Usuwanie porzuconych odpadów”. W chwili obecnej dofinansowanie to możliwe jest w formie pożyczki. Zatem ewentualny wniosek o dofinansowanie należy składać do NFOŚiGW w trybie i na zasadach ustalonych przez Fundusz. Szczegóły dostępne są na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/nfosigw/nabor-20212>.

Na końcu należy również wspomnieć, że z tego względu w pierwszych dniach funkcjonowania Rządu decyzją Rady Ministrów dodatkowo zaplanowano środki finansowe z rezerwy celowej budżetu państwa na działania związane z usuwaniem porzuconych odpadów. Niestety w brzmieniu aktualnie obowiązujących przepisów prawa nie ma możliwości przekazania gminom środków z rezerwy celowej budżetu państwa na zadania, o których mowa w art. 26a ust. 1 ustawy o odpadach, czy to za pośrednictwem Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej czy przez wojewodów (w tym przypadku gminy musiałyby posiadać co najmniej 20% wkładu własnego). W związku z powyższym zainicjowany został rządowy proces legislacyjny w celu usunięcia tych barier. W dniu 29 kwietnia 2024 r. zamieszczony został na stronie RCL Projekt ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (nr UC23).

Warto przy tym zwrócić uwagę, że docelowym źródłem dofinansowania do usuwania odpadów będzie nadal program priorytetowy „Usuwanie porzuconych odpadów” Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, dedykowany organom administracji właściwym do usunięcia odpadów. Jednocześnie należy podkreślić, że Minister Klimatu i Środowiska stara się o pozyskanie jak największych środków z budżetu państwa na dofinansowanie działań administracji polegających na usuwaniu nielegalnie zdeponowanych odpadów, w tym środków z rezerwy celowej.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

- Departament Spraw Parlamentarnych, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów